

Ondernemen op hoge hakken

De forumdiscussie in deze uitgave van Oost-Gelderland Business is bijzonder. Daar waar de gemiddelde bijeenkomst wordt gedomineerd door mannen, hebben we vandaag louter vrouwelijke directeuren aan tafel. Niet toevallig, want het was nadrukkelijk de bedoeling om een dergelijke bijeenkomst te houden. Nemen vrouwen andere beslissingen? Bestaat het glazen plafond? En hoe kijkt men aan tegen de Achterhoek als economische entiteit? Onder het motto 'ondernemen op hoge hakken' hier de tafeldiscussie voor mei 2012.

Aan accountmanager Tom Niessink de schone taak om zes vrouwelijke ondernemers aan tafel te krijgen en dat is gelukt. Uit diverse sectoren is gehoor gegeven aan de oproep, zodat de zaal in zalencentrum Hart van Doetinchem goed gevuld is. Zo is daar Ester van de Haar, directeur van cultureel centrum Gruitpoort te Doetinchem. Hier is ruimte voor cursussen, film, theater en exposities en vanaf september ook een jongerencentrum. Voor Van de Haar dus een thuiswedstrijd. Ook Tanya Martinus is aanwezig. Zij is directeur van Magis Marketing en Research, gevestigd in Hoog-Keppel. Zij en haar collega's ondersteunen bedrijven bij het oplossen van uiteenlopende vraagstuk-

ken op het gebied van marketing en strategie. Dit doet men ondermeer door gericht marktonderzoek.

Voorstelrondje

Petra Uylen is directeur bij Grip Accountants en Adviseurs N.V., een organisatie die ondernemers bijstaat op het gebied van accountancy, belastingadvies en juridisch advies; het kantoor heeft twee vestigingen in Duiven en Doetinchem en heeft circa 70 medewerkers. Eveneens actief in de zakelijke dienstverlening is Susan Koenders. Ze runt Printing Partners als directeur. Koenders ontzorgt klanten als het gaat om drukwerk in de meest brede zin van het woord.

Van folders tot flyers en van visitekaartjes tot briefpapier. De coachingsbranche wordt vertegenwoordigd door Sandra Luijmes, directeur van VitaMee. Zij en haar team ondersteunen organisaties richting een vitale resultaatgerichte organisatie door P&O advies, verzuimpreventie en Training & Coaching van het (middel)management. Het bedrijf is gevestigd in Lichtenvoorde. Tot slot heeft Lisette Bosch aan tafel plaatsgenomen. Als directeur van Wedeo, een bedrijf dat zich bezighoudt met reïntegratie en de uitvoering van de WSW.

We beginnen het forum met een analyse van de Achterhoek als economische een-

Ester van de Haar

Lisette Bosch

heid. Op dit moment wordt er veel moeite gedaan om de regio te promoten. Denk aan de campagne 'Echt Achterhoek'. Is men tevreden en wat valt er te verbeteren? Van de Haar trapt af: "Een vitale Achterhoek is cruciaal voor het ondernemersklimaat. Mensen en bedrijven hebben zo hun eigen voorwaarden om zich ergens te vestigen, maar goed woon-, werk- en recreatiebeleid staat altijd centraal. Ik heb wel eens het idee dat we hier niet zo bedreven zijn in het verkopen van alles wat we hebben. Richting Den Haag mag best wat harder geroepen worden." Ze krijgt bijval van Uylen. "Er zit hier veel verborgen kapitaal. Vlijtig sparen en geen gekke uitgaven doen zijn waarden die wel een beetje horen bij deze regio. Het kan voor bedrijven dus heel interessant zijn om zich hier te vestigen. Ik ben het met de vorige spreker eens dat zulke dingen te weinig voor het voetlicht komen. We wonen in economisch gezonde regio, hoewel er natuurlijk altijd wat te verbeteren valt."

Mentaliteit

Koenders stelt dat die sterkte tevens een zwakte is. "Het blijven natuurlijk clichés. Maar gemiddeld genomen merk je wel dat mensen hier houden van eerlijkheid, soberheid en weinig geschreeuw. En juist dat stukje lef en bravoure heb je nodig voor een regiocampagne. Hier is denk ik meer de mentaliteit van 'doe maar gewoon'. Als dat ook bij bestuurders zo is, dan gebeurt er

weinig op dit gebied. Het is goed om te zien dat er nu schot in zit." Niet iedereen aan tafel is de mening toegedaan dat het zo goed zakendoen is in de regio. Het verschil gaat met name over die reeds genoemde mentaliteit. Bosch: "Wat mij betreft bestaat het begrip noaberschap nog steeds. De sociale cohesie is groot, alsook de gunfactor. Ben je bereid te investeren in een goed netwerk, dan betaalt zich dat terug. Die filosofie voegt wat mij betreft daadwerkelijk iets toe aan de manier waarop je zakendoet."

Naast Bosch zit Tanya Martinus 'nee' te schudden. Ze is het er niet helemaal mee eens. "Hoewel ik het eens ben met de constatering dat het een mooie regio is met prachtige bedrijven, heb ik minder goede ervaring met die zo bejubelde noaberschap. Mijn klantenkring bestaat voor een groot deel uit bedrijven buiten de regio. Ik weet niet precies hoe dat komt, maar soms heb ik het idee dat men elkaar hier juist niet zoveel gunt. Men kent elkaar wel, maar de bereidheid tot samenwerking is niet zo groot als men doet denken." Is er dan niets te verbeteren? Uiteraard wel. Zo noemt Luijmes de bereikbaarheid in de Achterhoek. "Ik woon zelf in Winterswijk en zowel het spoor als de doorstroom op de weg kunnen beter. We hebben nog steeds enkel spoor en op sommige knooppunten is het echt een ramp. Vooral de Twenteroute is nog niet optimaal."

Branches

Het is niet voor niets dat we voor deze editie van het forum specifiek vrouwelijke managers en DGA's hebben gepolst. Aanleiding was een recent bericht dat de Europese commissie van mening is dat er een vrouwenquotum moet komen voor grote multinationals, om zo het aantal vrouwen in leidinggevende functies te vergroten. Op dit moment zie je dat meer en meer vrouwen studeren en betere resultaten laten zien maar ergens tussen afstuderen en solliciteren gaat er wat mis. Het aantal vrouwelijke managers blijft achter, zeker in vergelijking met de ons omringende landen. Of het nu de autobranche, de accountancy of het bankwezen is. Als reactie daarop zijn er in de loop van de jaren initiatieven zoals vrouwen-netwerken en zakenvrouwverkiezingen ontplooid. We zijn natuurlijk benieuwd hoe onze gasten hier tegenaan kijken.

Al na een kort rondje meningen komen we erachter dat het wat betreft de dames aan tafel een beetje een non-issue is. Het voorgestelde quotum wordt meteen van tafel geveegd en eigenlijk is iedereen van mening dat het beruchte glazen plafond, voor zover dat al bestaat, vaak door vrouwen zelf in stand wordt gehouden. Men is het opvallend eens. Natuurlijk zijn het allemaal managers die volop werken, op eigen kracht succes hebben bereikt en wellicht een partner hebben die geen problemen heeft met

Susan Koenders

Tanya Martinus

een carrièrevrouw. Zomaar wat opvallende stellingen? Vrouwen beoordelen en veroordelen elkaar meer, een volwaardige carrière en part-time werken is onrealistisch en mannen zijn vaak gemakkelijker in de omgang. Dat vraagt natuurlijk toch om een toelichting.

Cultuur

“Voor zover je al iets wil doen aan mentaliteits- en cultuurverandering, dan begint dat op het schoolplein”, zo betoogt Van de Haar. “Begin met kinderen laten zien dat er niks geks aan is dat een moeder een stevige baan heeft. En vrouwen moeten van hun schuldgevoel af. Dat ze geen goede moeder zijn als ze werk en opvoeden combineren. Maar ook andersom, als vrouw heb je ook te maken met biologische invloeden die vaak onderschat worden. Het is vaak de vrouw zelf die de combinatie niet zoekt. Je moet iemand niet aanspreken op het feit dat het een man of een vrouw is, het gaat om output. Ik heb dan ook helemaal niets met vrouwenclubjes, zakelijke vrouwennetwerken en aanverwante zaken. Ik geloof echter wel dat je elkaar kunt stimuleren om zo meer te bereiken. “Haar buurvrouw Uylen is van mening dat er enorm veel talentvolle meiden rondlopen, maar die willen of kunnen geen 40 uur werken. “Mijn man zorgt voor de kinderen en dat scheelt natuurlijk. Ik zie in mijn branche dat veel vrouwen er zelf voor kiezen om of part-time te werken, of te stoppen met werken zodra er kinderen

in het spel zijn. Doodzonde natuurlijk, maar het is hun keuze. Wij hebben echter een aantal klanten die gewoon willen dat hun contactpersoon elke dag bereikbaar is. Dan kan het lastig zijn dat iemand parttime werkt.”

Is er überhaupt een verschil tussen mannen en vrouwen als het gaat om managen en leidinggeven? Koenders heeft daar wel een antwoord op. “Ik ben ervan overtuigd dat een mooie mix tussen mannen en vrouwen goed is voor een bedrijf. Vrouwen zijn zich vaak wat meer bewust van hun omgeving en als accountmanager doen ze het vaak prima. Mannen zijn eerder geneigd om iets aan te nemen van een enthousiaste vrouw.” Ze stoort zich overigens aan de term ‘werkende moeder’, alsof dat wezenlijk anders is dan de werkende vader. Koenders verwoordt de algemene mening: wil je serieus worden genomen, dan moet je bereid zijn om hard te werken.

Dat glazen plafond. Is dat er nou wel of niet? Eigenlijk is alleen Bosch de mening toegedaan dat er een vorm van uitsluiting is, al is dat niet bewust. “Het zogenoemde ‘Old Boys Network’ bestaat wel degelijk. Ik weet zeker dat het gemakkelijker is om een topfunctie te bemachtigen als je in de juiste kringen vertoeft. Wel is het zo dat steeds meer vrouwen toegang hebben tot dat netwerk, ik begon mijn carrière als journalist en daar was het merendeel juist

man. Daar heb ik veel van geleerd.”

Martinus moet lachen als het onderwerp ‘vrouwen onder elkaar op de werkvloer’ aan de orde komt. “Wij kunnen heel gemeen zijn. Vrouwen gunnen elkaar vaak minder. Ik merk dat ik vrouwelijke collega’s soms met fluwelen handschoenen moet aanpakken, ander is het drama. Het is soms balanceren; ben je hard dan ben je een bitch, ben je meelevend, dan krijg je het verwijt dat je geen leiding kunt geven. Mijn advies aan leidinggevendenden in dezelfde positie: wees resoluut, duidelijk en gebruik je vrouwelijke charme als dat beter werkt.” Ze krijgt bijval van Luijmes: “We praten de hele tijd in algemeenheden en natuurlijk is het allemaal niet zo zwart-wit, maar vrouwen hebben snel een oordeel klaar. Vrouwen die thuiszitten denken vaak dat ik hen veroordeel omdat ze niet alles uit de kast halen. Zij verwijten mij weer dat ik alles opzij zet voor een mooie functie. Misschien is het stap 1 om iedereen zelf keuzes te laten maken.”

En zo eindigt deze boeiende discussie met een uitgebreide en heerlijke lunch, geserveerd door de gastheer van Het Hart van Doetinchem. Er wordt nog even nagepraat, waarna ieder weer zijns/haar weegs gaat. ■